

A csomagolási trendek és az európai nyomtatott csomagolóanyag gyártás jellemzői

Dr. habil. Horváth Csaba címzetes egyetemi tanár

Dr. habil. Koltai László egyetemi docens, intézetigazgató

Óbudai Egyetem, Médiatechnológiai és Könnyűipari Intézet

A cikk egy kétrészes elemzés első fejezete, amelyben a szerzők az európai csomagolóanyag gyártás megatrendjeit mutatják be. Ebben az első részben összefoglalják a csomagolás világának a jövőt meghatározó mozgatórugóit és az európai nyomtatott csomagolóanyag gyártás jelenlegi helyzetét. A szerzők ezt a szakmai összefoglalót a Smithers Pira kutatóintézet 2019 januárjában – e témában – publikált jelentésére és a 2019 tavaszán megrendezett jelentős tudományos konferenciákon elhangzott előadásokban ismertetett szakmai megállapításokra és érvelésekre alapozva készítették azal a céllal, hogy ezek a – legújabb szakmai ismereteket reprezentáló – gondolatok mielőbb eljuszanak a magyar szakemberekhez is.

A csomagolás világában a jövőt meghatározó fejlődési irányok helyes analíziséhez a következő fontos területekre kell fókuszálnunk: a fogyasztás, a technológia, a gazdaság, a fenntarthatóság, a divat és a kiskereskedelem forradalma.

A mai fogyasztók vásárlásaik során egyre odafigyelőbbek és önellátóbbak. Mindinkább elvárják a hiteles tájékoztatást és jellemző rájuk az is, hogy mindent gyorsan (azonnal) akarnak. A fogyasztók hosszabb távon történő megtartásának egyik igen hatékony eszköze lehet a csomagolás segítségével kielégíteni ezeket az erősödő vevői igényeket.

A dolgok internete (IoT) forradalmi lehetőség a csomagolóipar számára. Az intelligens csomagolási megoldások fejlődése a gyártóknak és a brandtulajdonosoknak kiváló eszközöket biztosít – ebben a változó világban – továbbra is az élmezőnyben maradni. A kiterjesztett valóság lehetőségeinek alkalmazása is igazi növekedési esély a csomagolóipar számára. Az utóbbi évtizedek fejlődése a digitális nyomtatás területén szinte háttérmentesen lehetőségeket biztosít a megszemélyesítésben, a csomagolásban és a gyártásban is.

Gazdasági szempontból kellő odafigyelést igényel a Brexit és az amerikai elnökválasztás következtében előtérbe került deglobalizációs szemlélet. Fennáll a lehetősége a nemzetközi piacok szűkülésének. Ez jelentős befolyásoló hatással lehet a csomagolóiparra is.

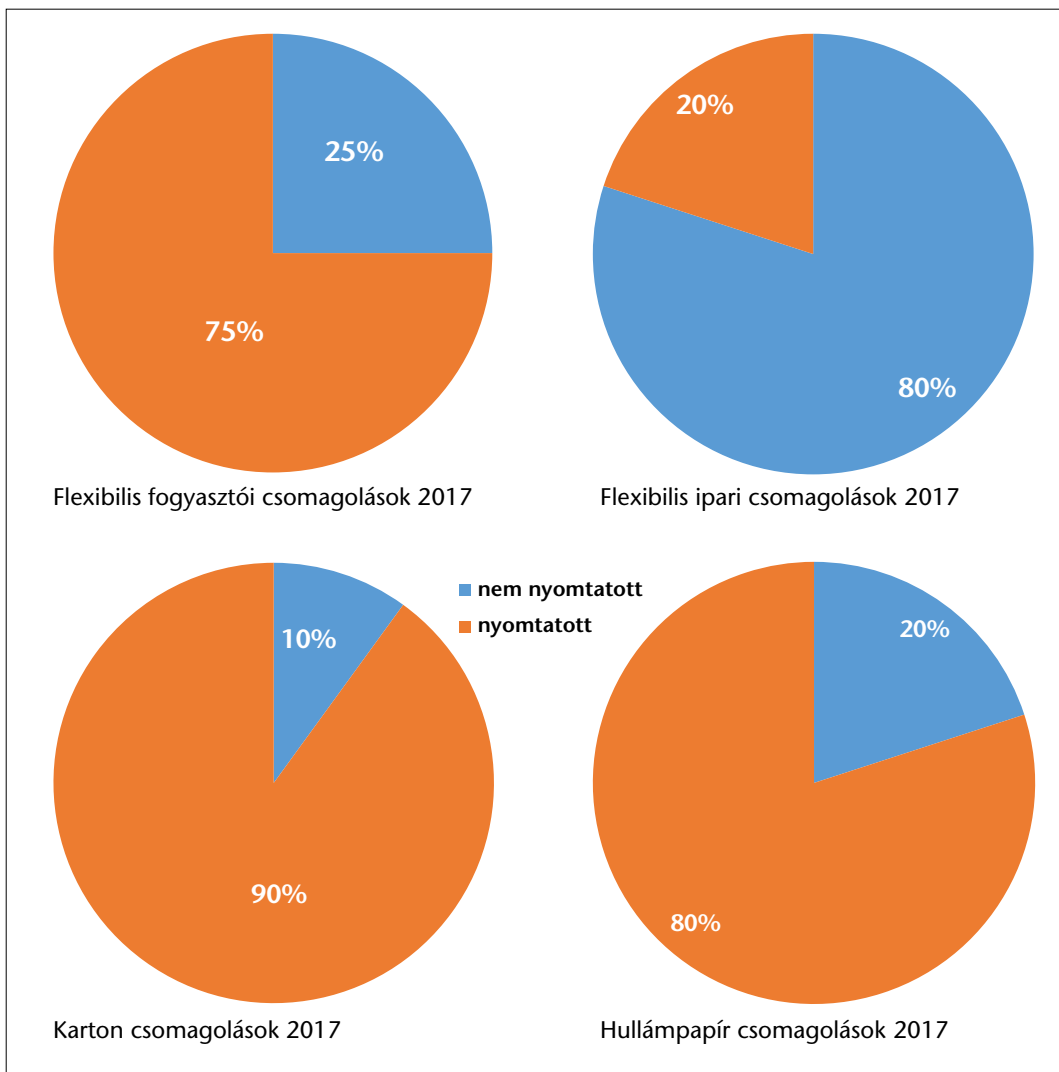
A fenntarthatóság tekintetében a nyomdák és a csomagolóanyagokat, csomagolószereket gyártó vállalatoknak törekedni kell a tájékoztatlanabb vásárlók megfelelő informálására (akár képzésére is). A vevőkben kevés a hajlandóság megfizetni a fenntartható csomagolás árát, de a várható szabályozások következtében nagyobb hangsúlyt kell fektetni az újrahasznosítható és komposztálható csomagolószerek és anyagok, továbbá a megújuló forrásokból nyert alapanyagok használatára.

A csomagolás világában az aktuális divat fontos befolyásoló tényező marad. A cégeknek folytonosan figyelemmel kell lenniük a legújabb divatirányzatokra, és a divatot követő (vagy diktáló) innovatív megoldásaikkal segíteni a tulajdonosokat, hogy képesek legyenek megőrizni a brandjeik versenyképességét.

Az e-kereskedelem határokat is átívelő, igen gyorsan szélesedő és növekvő mértéke azonnali alkalmazkodást kíván a csomagolóipar szereplőitől. Az online vásárlás élmény meghatározó eleme a vásárolt termék otthoni kicsomagolása (unboxing). A csomagolástervezésnek erre is koncentrálnia kell a csomagolás egyéb funkcióinak biztosítása mellett.

AZ EURÓPAI NYOMTATOTT CSOMAGOLÓ-ANYAG PIAC FŐBB JELLEMZŐI

A nyomtatott csomagolóanyagok piaca folyamatosan fejlődik, melynek a mozgatórugói a vevői preferenciák változása és az új nyomtatási technológiák lehetőségeiből fakadó előnyös megoldások, a kommunikáció új világa és kapcsolódó eszközei. Az elemzések azt mutatják, hogy továbbra is Európa jelenti a kulcspiacot a csomagolás glo-



1. ábra. A nyomtatott csomagolóanyagok arányai Európában (Forrás: Smithers Pira)

bális fejlődésében. A nyomtatott csomagolóanyagokat illetően a termelési érték általános növekedése várható 2023-ig, különösen a magas hozzáadott értékű csomagolások terén.

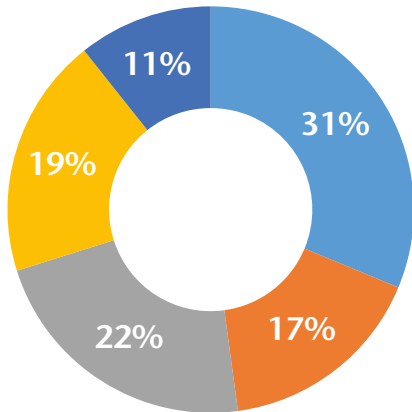
A nyomtatott csomagolóanyagok és csomagolószerek piaca a következők szerint szegmentálható: hullámpapírolemez, karton, flexibilis (műanyag, fémfólia, papír és ezek társításai), merevfalú és fémkonténeres megoldások. Globálisan értelmezve a csomagolási piac növekedésében a két legfontosabb tényező a Föld népességének a növekedése és az iparosodásból adódó urbanizáció. A nyomtatott csomagoló ipar termékei minden kategóriá-

ban növekszenek, nagy lehetőséget biztosítva a választék növekedéséhez és az ellátási láncok hatékonyabb működéséhez.

A teljes európai csomagolási piac 70%-át a nyomtatott csomagolóanyagok jelentik, de az egyes kategóriák között szignifikáns különbségek mutatkoznak, ahogy az 1. ábrán is látható.

Valamennyi nyomtatott csomagolási termék kategóriában található régiós különbségek. Termelési értéket tekintve Nyugat-Európáé minden területen a nagyobb hányad. Kelet-Európa (csak) a piac kb. 12%-át birtokolja. A várható fejlődés 2023-ig ez utóbbi országok esetén na-

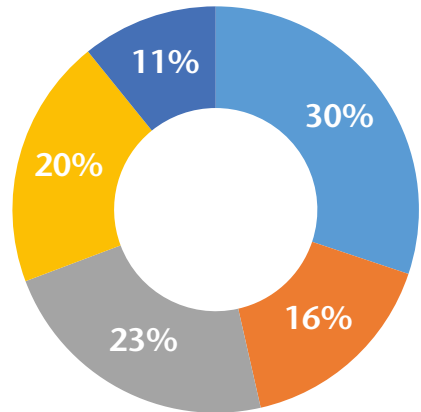
Európai nyomtatott csomagolás és címke piac 2017



- hullámpapír
- karton
- flexibilis csomagolás
- egyéb csomagolás
- címkék

A teljes érték: 77,4 milliárd €

Európai nyomtatott csomagolás és címke piac 2022



- hullámpapír
- karton
- flexibilis csomagolás
- egyéb csomagolás
- címkék

A teljes érték: 86,5 milliárd €

2. ábra. Az európai nyomtatott csomagolóanyag piac arányai 2017-es árakon értelve.
(Forrás: Smithers Pira.) A figyelembe vett országok: E28, Norvégia és Svájc. Az egyéb csomagolás területe a merevfallú csomagolást, a fém csomagolást és a társított (műanyag, papír és alumínium) flexibilis csomagolóanyagokat foglalja magában.

gyobb, éves átlagban 3,5%, míg Európa nyugati felén csak 2%-os éves növekedés kalkulálható.

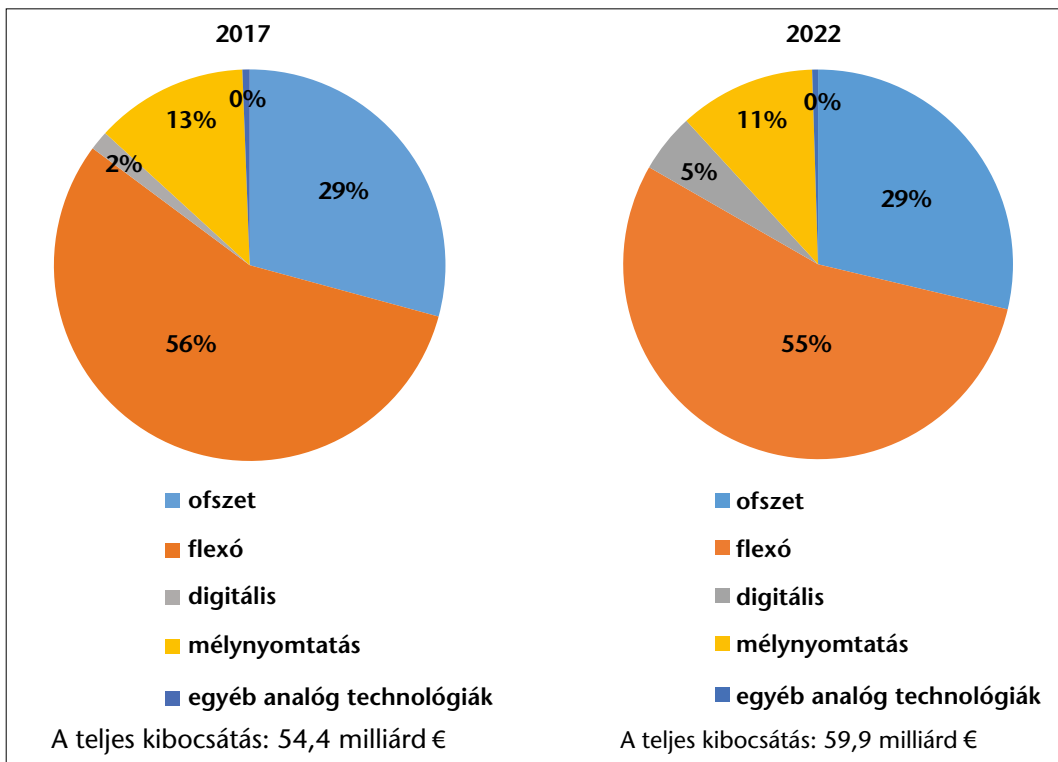
A legnagyobb öt nyugat-európai ország (Németország, Franciaország, Egyesült Királyság, Olaszország, Spanyolország) állította elő a nyomtatott csomagolóanyagok 70%-át 2017-ben. Ez az arány alig fog változni 2023-ig. Európában a flexónyomatás dominanciája megmarad a hullámpapír és a flexibilis csomagolóanyagok területén. A digitális nyomtatás növekedési üteme tovább gyorsul. Elsősorban az inkjet technológia részaránya bővül a hullámpapírral, karton és a flexibilis csomagolóanyagok terén.

A teljes nyomtatott csomagolóanyagok piac a 2017-es 77,4 milliárd € értékről évi 2,2%-os ütemben növekedve 2023-ra várhatóan eléri a 86,5 milliárd €-t. A növekedési ütem a kelet-európai térségben lesz a nagyobb mértékű.

A 2017. évi adatokat tekintve a hullámtermékek részaránya a legnagyobb az európai nyomtatott csomagolóanyag kibocsátásban, és ez meg is marad a következő öt éves ciklusban. Az előrejelzések azt mutatják, hogy a szegmentációk aránya számottevően nem is változik (2. ábra).

A csomagolóanyagok nyomtatási technológiáit illetően sem várható nagy változás. Kisebb mértékű csökkenéssel ugyan, de megmarad a flexográfia dominanciája. Az ofszettechnológia 30% körüli aránya nem változik. A digitális nyomtatási technológia aránya és teljesítménye is gyorsan nő, de még így is csak 5%-os piaci részarány valószínűsíthető.

A digitális csomagolóanyag nyomtatás éves teljesítménye az európai piacon 2017-ben 0,9 milliárd € volt. Ez igen gyors – éves átlagos 27,4%-os – bővüléssel 2023-ra hárommilliárd €-ra növekszik.



3. ábra. Az európai nyomtatott csomagolási termék piac nyomtatási technológiák szerinti arányai. (Forrás: Smithers Pira.) A figyelembe vett országok: E28, Norvégia és Svájc. Az adatok nem tartalmazzák a merevfalú csomagolásokat, a fém csomagolást és a címkék előállítását.

A 3. ábrán látható adatok alapján jól értelmezhető, hogy a digitális nyomtatási technológia jelenti a teljes nyomtatott csomagolás következő öt-éves növekményének 38%-át.

SZAKIRODALOM

- ♦ Smithers-Pira: European Printed Packaging Trends, Market Report 2019.
- ♦ Krolak, Anja: Key Recommendations for the Printed Packaging Industry Shaping the Future of Print, Packaging Conference (Brussels, February 21, 2019) FTA Europe, INTERGRAF
- ♦ Mellor, Garry: Print Trends, a Guide to Improving Operational Performance Print Matters for the Future, Conference (London, May 24, 2019) INTERGRAF – European Federation for Print and Digital Communication
- ♦ Stephenson, Joanna: Packaging Printing Mega-Trends Shaping the Future of Print, Packaging Conference (Brussels, February 21, 2019) FTA Europe, INTERGRAF

A 2019. OKTÓBER 15-ÉN A BUDAÖRSI HOLIDAY INN HOTELBEN MEGRENDEZETT CSAOSZ ÉVES SZAKMAI KONFERENCIÁJÁN ELHANGZOTT ELŐADÁS KIVONATA.

